

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1973 r.

o opłatach w sprawach karnych

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, z 1995 r. Nr 89, poz. 443, z 2003 r. Nr 229, poz. 2272, z 2011 r. Nr 240, poz. 1431, z 2013 r. poz. 1247.

Art. 1. W sprawach karnych uiszcza się opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 2. 1. Skazany w pierwszej instancji obowiązany jest uiścić opłatę w razie skazania na karę pozbawienia wolności:

- 1) do 3 miesięcy – 60 zł,
- 2) do 6 miesięcy – 120 zł,
- 3) do 1 roku – 180 zł,
- 4) do 2 lat – 300 zł,
- 5) do 5 lat – 400 zł,
- 6) do 15 lat albo 25 lat – 600 zł.

2. Przepisy ust. 1 pkt 1–4 stosuje się odpowiednio w razie skazania na karę ograniczenia wolności.

Art. 3. 1. Skazany w pierwszej instancji na karę grzywny obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 10%, nie mniej jednak niż 30 zł, a w razie orzeczenia grzywny obok kary pozbawienia wolności – w wysokości 20% od kwoty wymierzonej grzywny.

2. W razie orzeczenia grzywny na podstawie art. 71 § 1 Kodeksu karnego skazany w pierwszej instancji obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny, nie mniej jednak niż 30 zł.

Art. 4. (skreślony).

Art. 5. W wypadku gdy sąd odstąpił od wymierzenia kary, odstąpił od wymierzenia kary i poprzestał na wymierzeniu środka karnego albo zamiast kary zastosował na podstawie art. 10 § 4 Kodeksu karnego środek wychowawczy albo poprawczy, oskarżony obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 30 zł.

Art. 6. W razie orzeczenia kary łącznej opłatę wymierza się od tej kary. Jeżeli kara łączna została orzeczona wyrokiem łącznym, odrębnej opłaty od tej kary nie pobiera się.

Art. 7. W razie warunkowego umorzenia postępowania oskarżony obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości od 60 zł do 100 zł.

Art. 8. W razie nieuwzględnienia apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego, zwróconej przeciwko rozstrzygnięciu o winie lub karze zasadniczej, sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości należnej za pierwszą instancję, przy czym opłatę wymierza się od tej kary, przeciwko której była zwrócona apelacja oskarżonego.

Art. 9. Nie pobiera się opłaty w wypadku nieuwzględnienia apelacji wniesionej wyłącznie przez oskarżyciela publicznego albo nieuwzględnienia kasacji.

Art. 10. 1. W razie obniżenia lub podwyższenia wymiaru kary zasadniczej, zmiany jej rodzaju albo skazania dopiero przez sąd odwoławczy, sąd ten wymierza za obie instancje jedną opłatę według kary przez siebie orzeczonej.

2. Przepisy ust. 1 i art. 8 stosuje się odpowiednio w razie zmiany jednej z zaskarżonych kar zasadniczych.

Art. 11. Jeżeli apelacja oskarżonego nie jest zwrócona przeciwko rozstrzygnięciu o winie albo o karze zasadniczej, w razie jej nieuwzględnienia, sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości 30 zł.

Art. 12. Przepisy art. 8–11 stosuje się odpowiednio w razie wniesienia środka odwoławczego od orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania.

Art. 13. 1. W sprawach z oskarżenia publicznego, w których wyłącznym oskarżycielem stał się oskarżyciel posiłkowy, oraz w sprawach z oskarżenia prywatnego, w razie uniewinnienia oskarżonego sąd wymierza oskarżycielowi posiłkowemu albo prywatnemu opłatę w wysokości od 60 zł do 240 zł, jednakże jeżeli oskarżony nie został uniewinniony od wszystkich zarzucanych czynów – sąd może, biorąc pod uwagę ilość i rodzaj zarzutów, od których oskarżony został uniewinniony, wymierzyć opłatę niższą albo odstąpić od jej wymierzenia. Opłaty nie wymierza się, jeżeli uniewinnienie nastąpiło z przyczyn wymienionych w art. 31 § 1 Kodeksu karnego.

2. W razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżyciela posiłkowego albo prywatnego sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości od 60 zł do 240 zł.

Art. 14. Instytucje państwowe i społeczne występujące w charakterze oskarżyciela posiłkowego lub oskarżyciela prywatnego nie ponoszą opłat.

Art. 15. 1. W sprawach karnych uiszcza się opłaty od następujących wniosków i próśb:

- 1) od wniosku o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności albo kary ograniczenia wolności – 80 zł,
- 2) od wniosku o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności albo kary aresztu – 60 zł,
- 3) od wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie – 45 zł,
- 4) od wniosku o zwolnienie z odbywania reszty kary ograniczenia wolności albo środka karnego – 45 zł,
- 5) od ponownego wniosku o rozłożenie grzywny na raty – 2% od kwoty grzywny objętej wnioskiem, nie mniej jednak niż 25 zł,
- 6) od wniosku o warunkowe zawieszenie wykonania odroczonej kary pozbawienia wolności – 100 zł,
- 7) od wniosku o warunkowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności w trybie art. 155 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego – 100 zł,
- 8) od wniosku o zatarcie skazania – 45 zł,
- 9) od ponownej próśby o ułaskawienie – 45 zł,
- 10) od wniosku o wznowienie postępowania – 150 zł.

2. Opłaty wymienione w ust. 1 uiszcza się wraz ze złożeniem wniosku lub próśby. Do wniosku lub próśby dołącza się dowód wpłacenia opłaty do kasy sądowej. W razie wznowienia postępowania opłata od wniosku w tym przedmiocie podlega zwrotowi.

3. Organ postępowania wykonawczego i dowódca jednostki wojskowej nie mają obowiązku uiszczania opłat wymienionych w ust. 1.

Art. 16. 1. Wysokość przypadającej opłaty określa w orzeczeniu kończącym postępowanie sąd.

2. Jeżeli w orzeczeniu, o którym mowa w ust. 1, opłaty nie określono albo błędnie ustalono jej wysokość, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje sąd odwoławczy lub sąd pierwszej instancji; w wypadku gdy opłaty nie określono, orzeczenie może wydać także referendarz sądowy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie rozpoznania wniosku lub prośby bez uiszczenia opłaty.

Art. 17. 1. Do zwolnienia od opłat stosuje się odpowiednio przepisy o zwolnieniu od kosztów postępowania karnego.

2. Zwolnienie od opłat sąd stwierdza w orzeczeniu kończącym postępowanie.

3. Zwolnienie od opłat, o których mowa w art. 10 następuje w postanowieniu wydanym przed rozpoznaniem wniosku lub prośby.

4. Przepisy art. 16 stosuje się odpowiednio.

5. Nie pobiera się opłaty w wypadku warunkowego umorzenia postępowania lub skazania żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową albo pełniącego służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego; dotyczy to również osoby spełniającej zastępczo obowiązek służby wojskowej.

Art. 18. Na orzeczenie w przedmiocie opłat przysługuje zażalenie, jeżeli nie wniesiono apelacji.

Art. 19. 1. Za zaświadczenia i inne dokumenty, wydawane na wniosek na podstawie akt, pobiera się od wnioskodawcy opłatę kancelaryjną w wysokości 6 zł za każdą stronę.

2. Opłatę wymienioną w ust. 1 uiszcza się wraz ze złożeniem wniosku lub prośby. Do wniosku lub prośby dołącza się dowód wpłacenia opłaty do kasy sądowej.

Art. 20. 1. Prawo do ściągnięcia zasądzonych opłat przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, w którym należało je uiścić.

2. Prawo strony do żądania zwrotu opłaty przedawnia się z upływem 3 lat od dnia powstania tego prawa.

Art. 21. Przepisy ustawy stosuje się również w postępowaniu:

- 1) o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe,
- 2) o wykroczenie, przy czym:
 - a) opłata wymierzona w razie skazania na karę aresztu albo karę ograniczenia wolności wynosi 30 zł,
 - b) opłata od wniosku o wznowienie postępowania jest określana odrębnie w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia,

- 3) dotyczącym żołnierzy, z wyłączeniem żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową albo pełniących służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, przy czym opłata w razie skazania na karę aresztu wojskowego albo karę ograniczenia wolności nie może być niższa niż 60 zł.

Art. 22. (uchylony).

Art. 23. (uchylony).